

ÚJ FOLYAM

2001/2.



### JERUZSALEMI BESZÉD

Susan Sontag beszéde a XX. Nemzetközi Jeruzsálemi Könyvvásár díjátadásakor

Cynthia Ozick: New Yorktól Jeruzsálemig

Yossi Klein Halevi: Az izraeli paradoxon

Yirmiyahu Yovel: Izraelben etnikai és vallási szenvedélyek vulkánján élünk

Shmuel Trigano: Jeruzsálem helye a judaizmus szimbolikus rendszerében

Kóbányai János: Egy MTK-drukker feljegyzései Jeruzsálemből  
a második millenniumon

### SZOMSZÉDOK

Pálfalvi Lajos: Angyalszív

Jan Tomasz Gross: Ne hazudjuk le a történelmet

Katarzyna Wiecezorek: Szomszédok

Yair Sheleg: Jedwabne

Alina Margolis: A holokauszt korának erkölce

Marek Edelman: A fanatikusokkal nincs miről beszélni

Heller Ágnes: Fehér László legújabb festményei

Múlt és Jövő interjú Marc Chagall-al. 1932, Párizs

Pap Károly, Mezei András Arnold Slucki versei

Goldstein Imre drámája

Ilse Aichinger és Szilágyi Júlia prózája

[www.multesjovo.hu](http://www.multesjovo.hu)

# MÚLT

# ÉS JÖVŐ

ZSIDÓ KULTURÁLIS  
FOLYÓIRAT



# MÚLT ÉS JÖVŐ

*Alapította 1911-ben, és szerkesztette 1944 márciusáig:*

*Patai József*

*Újraalapította: Kósbányai János és Vermes György 1988-ban*

*Új folyam XI. 2001/2*



KÓSBÁNYAI JÁNOS főszerkesztő • TÖRÖK PETRA szerkesztő • FENYŐ ÁGNES szerkesztőségvezető  
KÁLMÁN TÜNDE művészeti vezető • JEGES ERZSI tördelőszerkesztő  
KISS JÓZSEF archívum • TÚDÓ PETRA terjesztés, hirdetés

Kiadja a Múlt és Jövő Alapítvány megbízásából a Múlt és Jövő Lap- és Könyvkiadó Bt. Felelős kiadó a Bt. ügyvezető igazgatója.

© MÚLT ÉS JÖVŐ 2001/2

KÉSZÜLT A NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM



ÉS A JÓZSEF ATTILA KULTURÁLIS ÉS SZOCIÁLIS ALAPÍTVÁNY TÁMOGATÁSÁVAL

ISSN 0864-8646

Szedés és nyomdai előkészítés: a Múlt és Jövő szerkesztőségének Macintosh rendszerén,

a MacLINE Kft. és a Microsec Kft. Lektor szóellenőrző programjával készült.

Nyomtatás:  
PORTOMARK Kft.

A SZERKESZTŐSÉG CÍME: 1024 BUDAPEST, KELETI K. U. 27. I. 1. • POSTAFIÓK: 1245 Bp. Pf.: 972.  
TEL/FAX: 316-7019 • E-MAIL CÍM: mandj@multesjovo.hu • http://www.multesjovo.hu  
ELŐFIZETÉS EGY ÉVRE: 2000 Ft, ill. 40\$ • SZÁMLASZÁM: CITIBANK 10800021-00000001-82082007  
ELŐFIZETÉS A MÚLT ÉS JÖVŐ NEVÉRE KIÁLLÍTOTT CSEKKELEL,  
MELYET KÉRÉSRE POSTÁZUNK.

## A SZERKESZTŐ AZ OLVASÓHOZ

Folyóiratunk ebben a válságos időben történő már-már rendszeresnek tűnő késése csak a jelen olvasójának tűnik fel. (Amiért nem tudunk eléggé elnézést kérni.) Azonban a folyóirat perc-villanás megjelenés – jelene – a múlttá szervülő jövőben nyeri el végső, és objektívalódott formáját. Ezért nem engedhetjük meg, hogy a percléptékű jelen „minden nyila és nyúge” legparányibb vonást hagyhasson a minőségen, ezért a kompromisszumot a jelen olvasója terhére kötjük meg, hogy méltó szellemi nyomot hagyhassunk arról az időszakról, amelynek – a lap készítői és olvasói – egy közösségként tanúi voltak. Egy kézirat kézből kiadása, vagy egy folyóiratszám nyomdába küldése valaminek a végzetes és felelős lezárása. A rossz lezárásért érzett lelkiismeretfurdalásnál fontosabb a béke, amelyet úgy harcolhatunk ki magunknak, hogy igyekszünk megfelelni a magunk állította mércének.

Ez is egy béke. Béke, ami tőlünk függ – hiszen más és fontosabb békékbe úgysem tudunk beleszólni.

Csak aggodalmunkat tudjuk itt rögzíteni, hogy a már harmadik évezrede áhított emberléptékű, alkotáshoz elengedhetetlen béke álma egyre messzebbre sodródott. Feladatunk, a zsidó kultúra terjesztése és megismertetése mögött a zsidó létezés áll, amely most hosszan elhúzódó válságba sodródott a zsidó államban, a régi-új zsidó szellemi központban: Jeruzsálemben – s ezért mindenhol, ahol zsidók élnek. Elhúzódó apokalipszis korában vergődik a zsidó létezéssel oly felemelően és végzetesen összekapcsolt világ és civilizációja. Hiszen ez már kimondható a XXI. század nyitányán, hogy visszaszédültünk az apokalipszis kráterébe, amelyről azt hittük, hogy tűztengeréből a II. világháború befejezésekor kikapaszzkodtunk.